

SEDLÁK MILOSTPÁNEM

JEDEN SEDLÁK BYL MOHOVITÝ, MĚL HEZKOU ŽENU, ale všechno mu Pánbůh vzal. Na poli mu potlouklo, dobytek mu pošel, statek mu shořel, žena mu umřela, zůstala mu bída a nouze, bílá hlava a černé vousy. Šel tedy k panu správci, aby mu dal vysvědčení a pas, že půjde s prosbou ke králi, by nějakou náhradu dostal. Správec se na něho podíval, a když viděl jeho bílou hlavu a černé vousy, velice se tomu podivil a věřil, že musel mít sedlák velikou starost a bídu, protože mu tak mladému hlava zbělela. Dal mu dobré vysvědčení a sedlák šel s Pánembohem do Prahy. Když přišel do zámku, nechtěla ho stráž hned pustit, ale posléz se dala obměkčit jeho milou, ale podivnou tvář a pustila ho před krále. Král se prý velmi podivil, když viděl bílou hlavu a černé vousy; laskavě přijal jeho prosbu a poručil sedlákovi, aby přišel do hodovní síně, až bude panstvo u tabule. Sedlák toho nezameškal, a když vstoupil do síně, vyvalovali na něho oči jako na divné zvíře.

„Nyní nám pověz,“ ptal se král, „jak se to stalo, že máš bílou hlavu a černé vousy?“

„Hm, uhodněte to, vždyť jste chytráci,“ odpověděl sedlák.

Pánové přemýšleli, ale žádný to uhodnouti nemohl.

„Já ti povím,“ ozval se zase král, „když nám to povíš a bude-li se nám to líbit, uděláme tě milostpánem.“

„Nu, za tuto se může hubou klápnout. Tedy slyšte: vlasy jsem měl hned, když jsem se narodil, ale vousy mně teprv později narostly; až budou ty tak staré, jako jsou vlasy, budou také bílé.“

Králi se odpověď líbila, i udělal sedláka milostpánem. Hned ho dali odít do panských šatů a do ruky dali mu zápis na pěkný statek, na němž sedlák-pán až do smrti rozšafně hospodařil.